

หัวข้อวิทยานิพนธ์ นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับภาษีอากรการพนัน พ.ศ. 2367-2460
ชื่อนักศึกษา นางสาวกาญจนา จินตกานนท์
สาขาวิชา ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ภาควิชา ประวัติศาสตร์
ปีการศึกษา 2530

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษานโยบายของรัฐบาลไทยในการจัดเก็บภาษีอากรการพนันระหว่าง พ.ศ. 2367 ถึง พ.ศ. 2460 อันเป็นช่วงเวลาที่รัฐบาลไทยดำเนินนโยบายแสวงหารายได้จากการจัดเก็บภาษีอากรการพนันอย่างแจ่มชัด ขณะเดียวกันรัฐบาลก็ตระหนักถึงผลเสียจากการอนุญาตให้มีการเล่นการพนันอย่างถูกต้องตามกฎหมาย จึงหาวิถีทางที่จะยกเลิกการจัดเก็บภาษีอากรการพนันอยู่ตลอดเวลา แต่ในขณะเดียวกันรายได้จากภาษีอากรการพนันก็สูงขึ้นทุกปี จนดูเหมือนว่าจะมีความชดเชยอยู่ในหลักการ ซึ่งนำไปให้ความสนใจศึกษาและวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่มีผลต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลในลักษณะนี้

จากการศึกษาพบว่าการดำเนินนโยบายจัดเก็บภาษีอากรการพนันของรัฐบาลไทยระหว่าง พ.ศ. 2367 ถึง พ.ศ. 2460 ยังผลให้ภาษีอากรการพนันเป็นรายได้หลักอย่างหนึ่งของชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อไทยยังไม่สามารถแก้ไขข้อจำกัดเกี่ยวกับอัตราภาษีศุลกากรในสนธิสัญญากับต่างประเทศตะวันตกได้นั้น รายได้จากภาษีอากรการพนันได้ทวีความสำคัญมากขึ้นจนช่วยให้ไทยผ่านพ้นปัญหาทางเศรษฐกิจไปได้ระยะหนึ่ง ดังนั้นเมื่อรัฐบาลมีนโยบายที่จะยกเลิกการจัดเก็บภาษีอากรการพนันเสียตั้งแต่ พ.ศ. 2430 เป็นต้นมา จึงไม่เป็นการง่ายนักที่จะหาเงินจำนวนมากจากรายได้อื่นๆมาทดแทนภาษีอากรการพนันนี้

รัฐบาลให้ความสนใจต่อปัญหาต่างๆทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง อันสืบเนื่องมาจากการแสวงหารายได้จากภาษีอากรการพนันตลอดมา ได้พยายามปรับปรุงวิธีการต่างๆเพื่อแก้ไขปัญหานั้น และเพื่อดำเนินการไปให้ถึงซึ่งการยกเลิกการพนันในที่สุด แต่

เนื่องจากวิธีการในแต่ละชั้นตอนยังคงค้างค้ำไว้ถึงรายได้จากการพนันนั้นอยู่ตลอดเวลา ทำให้การ
ดำเนินนโยบายยกเลิกภาษีอากรการพนันล่าช้าไม่ตรงตามเป้าหมายและไม่เอาจริงเอาจัง
เท่าที่ควร ปัญหาต่างๆจึงสะสมกันมากขึ้นจนทวีความรุนแรงขึ้นทุกที และเมื่อประชาชน
เรียกร้องให้ยกเลิกประกอบกับนโยบายชาตินิยมของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ได้ผลักดันให้รัฐบาลต้องเปลี่ยนหลักการจากการยกเลิกแบบค่อยเป็นค่อยไปเป็นการยกเลิก
อย่างฉับพลัน คือ ออกพระราชบัญญัติอากรการพนันยกเลิกหวยก.ช. ในปี พ.ศ. 2459 และ
ยกเลิกบ่อนเบี้ยใน พ.ศ. 2460 แต่ถึงกระนั้นปัญหาการพนันก็ยังไม่หมดไป เพราะรัฐบาล
ยังคงอนุญาตให้เล่นการพนันชนิดอื่น ๆ รวมทั้งการพนันชนิดใหม่ของชาติตะวันตก เช่น ลอตเตอรี่
แข่งม้า บิลเลียดโต้ โดยเก็บค่าใบอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้นการยกเลิกการพนัน
ของรัฐบาลไทยจึงเป็นเพียงความพยายามที่จะกำจัดการพนันแบบจีน และกำจัดอิทธิพลทาง
การเมือง และเศรษฐกิจของชาวจีนเท่านั้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์